

og 50,000 Stykker; deraf kommer jo et meget stort Antal fra det vestlige og nordvestlige Sylland, navnlig fra de gode Græssange oppe ved Limfjorden. Denne Handel har hidtil været overordentlig besværlig; ved at drive Dvæget den lange Vej er man nødsaget til at følge bestemte Markstier og bestemte Markedssteder; Dvæget taber overordentlig ved Driften; og Folk udsættes for at blive nødt til at tage hvad Pris de kunne faae, naar de komme med deres Drift, istedetfor at de ved Hjælp af en Jernbane kunne expedere Dvæget; efterom de høre, at der er et større eller et mindre Quantum paa Markedet. Dertil kommer, at Dvæget ved at føres paa en Jernbane vil komme i en ganske anden Tilstand til Markedet, end det kommer nu, da det bliver drevet. Man regner i England, at et Dvæghved taber 1 Pd. pr. Mill. ved at drives, imod naar det sendes med Jernbane; en meget kundig Mand, et Medlem her af Thinget, har sagt mig, at Forholdet stiller sig langt ugunstigere for det jydte Dvæg, og han antager, at det ved at drives vil tabe indtil $\frac{1}{3}$ af Værdien, imod naar det sendes med Jernbane. Her have vi altsaa en bestemt, ikke ubetydelig Artikel til at føre paa Jernbanen, og en Artikel, som kan taale at betale en ret god Fragt, og dog alligevel vil blive befordret paa en Maade, der er særdeles fordelagtig for Eierne; det er haade for Eierne og i national-økonomisk Henseende en vigtig Ting at lægge Mærke til. Jeg vil dertil endnu sige den Omstændighed, at mange af de Egne, hvor der nu tillægges Dvæg som Hovedudførselsartikel, vil have en ikke ringe Kornproduction, men Kornet er for det Meste af en ringe Qualitet og Udførselsmaaden er temmelig besværlig. Den allerfordelagtigste Maade at anvende dette Korn paa vil sandsynligviis herefter blive at fæde Dvæg for det engleste Marked, men ved at fæde Dvæget hjemme vil for det Første Jorden vinde, og dernæst ville derved ogsaa de betydelige Udgifter, der hidtil have været forbundne med at sende Dvæget til Steder, hvor det kunde blive fædet, undgaaes. Jeg lægger en ikke ringe Vægt paa denne ene Deel af Syllands Udførsel.

Naar vi nu skulle bygge Jernbaner, bliver der altsaa Spørgsmaal om, hvilken Vej vi skulle

gaae. Jeg har i den Henseende strax fra Begyndelsen af gjort mig det klart, at enten var det rigtigt, aldeles at forkaste Voven, eller at sætte sig til Regjeringens med en Entrepreneur afluttede Contract, overbehiist om, at saaledes som den ærede Minister har betragtet Sagen, og efter den Nidkjærlighed, han har viist for at faae de fordelagtigste Resultater, kunde det ikke gaae an nu at begynde at komme med nye Projecter; vi maatte altsaa enten sige: Det er en let Handel, som vi ikke ville aflutte, eller: Det er en Handel, vi ville gaae ind paa; naar vi blot kunne blive enige om, i hvilke Retninger den skal bygges. I denne Henseende har jeg ogsaa holdt mig til den ærede Ministers Forslag, vel ikke til det Forslag, der har hans bedste Understøttelse, men dog til et af de af ham fremlagte Forslag, nemlig Gubenaalinen, og det forekommer mig, som om den ærede Minister idag har yttret sig mere gunstig om denne Linie end tidligere. Jeg skal tillade mig kortelig at meddele, hvorfor jeg er kommen til at vælge Gubenaalinen. En Jernbane i Sylland er ikke for Kornhandel og ikke for Fabrikbrist fordi det Første søger sin Udvei ad Havnene og det Andet ikke findes der. En Jernbane i Sylland er ikke for det store Samkvem, der kan blive imellem Bjerne, thi disse ere for ubetydelige til at give noget stort Antal Reisende for en Jernbane. Endelig er en Jernbane i Sylland ikke for, saaledes som antyrt, at knytte Sylland til Kjøbenhavn, thi det er ugjørligt. Jeg maatte altsaa komme til at foreslaae den Vej, som jeg af de af mig nævnte Grunde, trøer for Fremtiden har den største Betydning og den største Udsigt til at svare Regning. Jeg kan ikke gaae langs med Kjøbstæderne. Det er den allerdyreste Vej at gaae over Fredericia, Veile, Horsens og Aarhus, og den Omstændighed, som den ærede Minister anførte, at den var det rigeste, bedste Land og den største Folkemængde, har i Grunden kun meget lidt at betyde. Naar den ærede Minister har opgivet os, at den er saa og saa mange Folk og saa og saa mange Creaturer pr. 2 Mill. paa hver Side af Banen, saa vil jeg bede ærede Medlemmer at tage Dørtet, og de ville da finde, at de 2 Mill. mangle paa mange Steder, paa den ene Side af Veien. (Stem-